

Załącznik nr 4 do SIWZ – znak sprawy: OR-IV.272.2.22.2018**Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia (SOPZ) na przeprowadzenie badania i opracowanie raportu pn. *Jednostki samorządu terytorialnego województwa podkarpackiego wobec wyzwań pomocy społecznej*.**

- 1. Kontekst i uzasadnienie realizacji badania**
- 2. Cele badawcze**
 - 2.1 Cel główny**
 - 2.2 Cele szczegółowe**
- 3. Zakres badania**
- 4. Struktura raportu**
- 5. Metodologia i sposób realizacji badania**
- 6. Sposób prezentacji wyników badania**
- 7. Harmonogram realizacji badania**

1. Kontekst i uzasadnienie realizacji badania

Pomoc społeczna ma na celu zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych i zapobieganie wykluczeniu i marginalizacji osób objętych jej działaniem. Wymaga to od organizatorów pomocy społecznej wielokierunkowego działania, mającego na celu nie tylko zapewnienie minimum bytowego podopiecznych, ale również jak najszybsze ich usamodzielnienie i włączenie do życia społecznego.

Województwo podkarpackie jest regionem, który charakteryzuje jeden z najwyższych wskaźników osób zagrożonych ubóstwem, wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Jest również nadal jednym z regionów o stosunkowo wysokim poziomie bezrobocia oraz jednocześnie najniższym w kraju poziomie średniego wynagrodzenia. Wpływa to na obniżenie stopy życiowej społeczeństwa, a także na zwiększenie liczby osób obejmowanych różnymi formami pomocy społecznej. Niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb jest jednym z czynników powodujących występowanie anomii społecznych. Długotrwałe korzystanie z różnorodnych form pomocy społecznej sprzyja rozwojowi postawy roszczeniowej u podopiecznych i powstawania zjawiska tzw. „dziedziczenia biedy”, polegającego na korzystaniu z pomocy społecznej przez kolejne pokolenia rodzin.

Zachodzące procesy demograficzne sprawiają, że organizacja i wykonywanie zadań z zakresu pomocy społecznej jest jednym z największych wyzwań stojących przed samorządami gmin i powiatów z terenu województwa. *Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2020* w celu strategicznym *Kapitał ludzki i społeczny*

podkreśla konieczność przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu poprzez m.in. rozwój nowoczesnych form aktywizacji zawodowej oraz polityki społecznej. Zgodnie z zapisami Wojewódzkiego Programu Rozwoju Pomocy Społecznej na lata 2016- 2023 niezbędne jest wprowadzenie i rozwój nowych rozwiązań, mających na celu zastąpienie działań interwencyjnych profilaktyką oraz zwiększanie aktywizacji osób objętych pomocą i wsparciem społecznym.

W związku z koniecznością aktualizacji *Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2020* istnieje potrzeba przeanalizowania organizacji pomocy społecznej w regionie pod kątem jej dostosowania do potrzeb społecznych. Analizie należy poddać również potencjał jednostek samorządu terytorialnego w zakresie możliwości finansowania podejmowanych działań w obszarze pomocy społecznej oraz pojawiających się w tym procesie różnorodnych barier. Na gminach i powiatach w dużej mierze spoczywa odpowiedzialność za zorganizowanie i zabezpieczenie środków na ten cel, co niejednokrotnie stanowi duże obciążenie dla budżetu samorządów. Istotne znaczenie dla organizacji pomocy społecznej ma również podejmowanie współpracy jednostek samorządu terytorialnego z podmiotami ekonomii społecznej z uwagi na przemiany powodujące odejście od modelu państwa opiekuńczego w stronę aktywnej polityki społecznej.

Zalecenia odnośnie kierunków rozwoju pomocy społecznej mają pozwolić samorządom z terenu województwa na podjęcie działań umożliwiających przeorganizowanie form pomocy społecznej do zmieniających się potrzeb społecznych oraz aktywizację społeczną mieszkańców.

2. Cele badawcze:

2.1 Cel główny:

Celem głównym badania jest analiza głównych czynników mających wpływ na strukturę organizacyjną i zarządzanie zasobami pomocy społecznej w województwie podkarpackim oraz określenie kierunków rozwoju zadań z zakresu pomocy społecznej.

2.2. Cele szczegółowe:

- a. Zewnętrzne i wewnętrzne czynniki warunkujące zapotrzebowanie na usługi w zakresie pomocy społecznej.**

W ramach realizacji tego celu szczegółowego niezbędne będzie przeprowadzenie analiz w zakresie m.in.:

- ❖ uwarunkowań demograficznych oraz prognozy zmian demograficznych w regionie (na podstawie danych zastanych),
- ❖ dominujących problemów społecznych występujących w województwie podkarpackim, m.in. ubóstwo i wykluczenie społeczne, bezrobocie, bezdomność, niepełnosprawność, uzależnienia, przemoc w rodzinie, depopulacja, starzenie się społeczeństwa,
- ❖ skali występowania zdiagnozowanych zjawisk, przyczyn ich powstawania, zmian w ujęciu terytorialnym, tendencji (powyższa analiza powinna objąć wszystkie jednostki samorządu terytorialnego województwa podkarpackiego).

b. Organizacja pomocy społecznej w jednostkach samorządu terytorialnego województwa podkarpackiego.

W ramach realizacji powyższego celu szczegółowego niezbędne będzie przeprowadzenie analiz w zakresie m.in.:

- ❖ stopnia korzystania z pomocy społecznej w regionie oraz osób uprawnionych do świadczeń z zakresu pomocy społecznej,
- ❖ struktury organizacyjnej systemu pomocy społecznej,
- ❖ podmiotów zaangażowanych w wykonywanie zadań z zakresu pomocy społecznej,
- ❖ infrastruktury pomocy społecznej w regionie,
- ❖ dominujących form pomocy społecznej oraz związanych z nimi form zabezpieczenia społecznego,
- ❖ zapotrzebowania na poszczególne formy pomocy społecznej w województwie podkarpackim w ujęciu terytorialnym.

c. Zarządzanie i finansowanie pomocy społecznej w jednostkach samorządu terytorialnego województwa podkarpackiego.

W ramach tego celu szczegółowego niezbędne będzie przeprowadzenie analiz m.in. w zakresie:

- ❖ dochodów i wydatków budżetów samorządowych (wszystkich szczebli) w zakresie pomocy społecznej,
- ❖ możliwości organizacyjnych i finansowych jednostek samorządu terytorialnego do wykonywania zadań z zakresu pomocy społecznej,
- ❖ barier i wyzwań wynikających z konieczności finansowania podejmowanych działań z dziedziny pomocy społecznej,
- ❖ dobrych praktyk działań podejmowanych przez jst oraz podmioty ekonomii społecznej w celu przeciwdziałania występowaniu negatywnych skutków problemów społecznych.

d. Współpraca finansowa i pozafinansowa jednostek samorządu terytorialnego województwa podkarpackiego z podmiotami ekonomii społecznej w zakresie wykonywania zadań pomocy społecznej.

W zakresie powyższego celu szczegółowego niezbędne będzie przeprowadzenie analiz dotyczących m.in.:

- ❖ organizacji pozarządowych i firm komercyjnych (tj. podmiotów ekonomii społecznej) działających w regionie województwa podkarpackiego zaangażowanych w wykonywanie zadań pomocy społecznej,
- ❖ sposobu i form organizacji, skali działania oraz zakresu współpracy jednostek samorządu terytorialnego z podmiotami ekonomii społecznej przy wykonywaniu zadań z zakresu pomocy społecznej.
- ❖ identyfikacji czynników ułatwiających i utrudniających nawiązywanie i utrzymywanie współpracy w zakresie pomocy społecznej oraz korzyści ze współpracy z podmiotami ekonomii społecznej w zakresie pomocy społecznej
- ❖ dobrych praktyk dotyczących współpracy pomiędzy jst a podmiotami ekonomii społecznej w sferze wykonywania zadań z zakresu pomocy społecznej.

e. Wyzwania stojące przed jednostkami samorządu terytorialnego wobec zmieniających się potrzeb społecznych.

W ramach tego celu szczegółowego niezbędne będzie przeprowadzenie analiz m.in. w zakresie:

- ❖ wyzwań wynikających ze zmieniającej się sytuacji społeczno- gospodarczej związanych z organizacją pomocy społecznej,
- ❖ analizy głównych priorytetów władz samorządowych w zakresie pomocy społecznej,
- ❖ propozycji narzędzi, rozwiązań, działań, dających możliwość przygotowania jednostek samorządu terytorialnego do zmieniających się potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

f. Wnioski i rekomendacje ukierunkowane na dostosowanie działań podmiotów zaangażowanych w wykonywanie zadań z zakresu pomocy społecznej do zmieniającej się struktury społeczeństwa.

Każdy z tych szczegółowych celów wymaga dogłębnej analizy, diagnozy, oceny obecnej sytuacji, przewidywanych kierunków rozwoju, a także wyciągnięcia wniosków oraz zaproponowania rozwiązań dla samorządów.

Wykonawca powinien dokonać oceny kompletności celów szczegółowych badania i na podstawie swojej wiedzy oraz doświadczenia dokonać ich ewentualnego rozszerzenia o dodatkowe cele, użyteczne z punktu widzenia zrealizowania celu głównego.

3. Zakres badania

3.1. Zakres podmiotowy

Badanie obejmuje wszystkie podmioty (jednostki samorządu terytorialnego oraz podmioty ekonomii społecznej¹) zaangażowane w wykonywanie zadań z zakresu pomocy społecznej z obszaru województwa podkarpackiego.

3.2. Zakres przedmiotowy

Zakres przedmiotowy badania obejmie wszystkie zagadnienia wskazane przez Zamawiającego, w tym:

- ❖ czynników i uwarunkowań społecznych, mających wpływ na pomoc społeczną na terenie województwa podkarpackiego, jej formy, strukturę oraz ilość osób objętych jej oddziaływaniem,
- ❖ organizacji pomocy społecznej w regionie, jednostek samorządowych, instytucji oraz podmiotów prywatnych (tj. podmiotów ekonomii społecznej), zaangażowanych w świadczenie usług w zakresie pomocy społecznej,
- ❖ dochodów i wydatków budżetów samorządowych w zakresie pomocy społecznej, wyzwań związanych z koniecznością zapewnienia środków na wykonywanie zadań z zakresu pomocy społecznej,
- ❖ współpracy jednostek samorządu terytorialnego z podmiotami ekonomii społecznej dotyczącej podejmowanych działań w obrębie pomocy społecznej.
- ❖ wyzwań związanych z organizacją pomocy społecznej, pojawiających się w wyniku zmian sytuacji społeczno- gospodarczej.

Wszystkie prowadzone w ramach badania analizy powinny dotyczyć sytuacji w województwie podkarpackim.

3.3. Zakres terytorialny

Badanie obejmuje obszar województwa podkarpackiego w odniesieniu do pozostałych województw Polski. Tam, gdzie jest to możliwe analizy powinny się odnosić do wymiaru lokalnego (w miarę dostępności danych na poziomie NTS3, NTS4, NTS5). Właściwe jest również ukazanie poszczególnych analiz na tle makroregionu Polski Wschodniej.

¹ Wykonawca powinien opracować definicję podmiotów ekonomii społecznej i przedstawić do akceptacji przez Zamawiającego w celu ustalenia próby reprezentatywnej.

3.4. Zakres czasowy

Analiza danych zastanych obejmować powinna okres min. od 2004 r. do momentu wykonywania badania (w zależności od dostępności aktualnych danych).

Badania terenowe powinny być przeprowadzone w 2018 r.

4. Struktura raportu

Wykonawca powinien zaproponować własną strukturę raportu, m. in. na podstawie celów badania oraz zastosowanych metod badawczych.

5. Metodologia badania i sposób realizacji badania

Minimum metodologiczne:

- a. analiza desk research
- b. analiza statystyczna
- c. metoda kartograficzna
- d. CAWI z organizatorami usług społecznych – ośrodkami pomocy społecznej działającymi na terenie województwa podkarpackiego
- e. CATI z przedstawicielami władz samorządowych wszystkich jst z terenu województwa podkarpackiego oraz realizatorami usług reprezentującymi NGO/podmioty prywatne
- f. FGI z przedstawicielami sektora publicznego, uczelni wyższych, organizacji pozarządowych oraz pracownikami socjalnymi
- g. studium przypadku
- h. panel ekspertów

a. Desk research:

Analiza danych ze źródeł zastanych: literatury, gotowych opracowań, raportów, przeglądu dotychczas zrealizowanych badań, przeglądu statystyk GUS, EUROSTAT i innych źródeł statystycznych, m. in.:

na szczeblu krajowym:

- ❖ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 z późn. zm.);
- ❖ Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1875 z późn. zm.);
- ❖ Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1868 z późn. zm.);
- ❖ Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 2096 z późn. zm.);
- ❖ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.);

- ❖ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1065 z późn. zm.);
- ❖ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1817 z późn. zm.);
- ❖ Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1828);
- ❖ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2006 r., Nr 94, poz. 651 z późn. zm.);
- ❖ Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2017 poz. 1778 z późn. zm.);
- ❖ Ustawa z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 2336);
- ❖ Ustawa dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1390);
- ❖ Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.);
- ❖ Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju
- ❖ Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego;
- ❖ Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego;
- ❖ Krajowy Program Przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji
- ❖ Program Aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu- nowy wymiar 2020
- ❖ Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym
- ❖ Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- ❖ Narodowy Program Zdrowia na lata 2016- 2020
- ❖ Program Solidarność Pokoleń. Działania dla zwiększenia aktywności zawodowej osób 50+
- ❖ Rządowy Program na Rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014- 2020
- ❖ Jak się żyje osobom starszy w Polsce? Badania przeprowadzone w 2011 roku przez Główny Urząd Statystyczny
- ❖ Europa 2020- Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju
- ❖ Diagnoza Społeczna 2015 . Warunki i jakość życia Polaków
- ❖ Rzeszowska Diagnoza Społeczna 2017

na szczeblu regionalnym:

- ❖ Strategia rozwoju województwa - Podkarpackie 2020
- ❖ Wojewódzki Program Pomocy Społecznej na lata 2016- 2023
- ❖ Informacja o stanie i strukturze bezrobocia w województwie podkarpackim (najbardziej aktualna z uwzględnieniem trendów z poprzednich lat)

- ❖ Wojewódzki Program Na Rzecz Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2008-2020
- ❖ Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2020
- ❖ Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014- 2020
- ❖ Ramowy Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
- ❖ Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020
- ❖ Ramowy Program Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie
- ❖ Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2014-2020
- ❖ Podkarpacki Program Rozwoju Ekonomii Społecznej 2016- 2020
- ❖ Raport z monitoringu wdrażania w latach 2012- 2013 Regionalnego Planu Działań na Rzecz Rozwoju Ekonomii Społecznej w Województwie Podkarpackim na lata 2012- 2020 za rok 2014
- ❖ Program współpracy Samorządu Województwa Podkarpackiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego z 2017 r. oraz sprawozdanie z jego realizacji (z określeniem trendów na podstawie programów z poprzednich lat)
- ❖ Program współpracy Wojewody Podkarpackiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w zakresie pomocy społecznej w 2018 r. i 2017 r. Przegląd regionalny 2016. Województwo podkarpackie
- ❖ Wpływ procesów demograficznych zachodzących w województwie podkarpackim na demograficzną i ekonomiczną sferę życia mieszkańców, Opole 2015
- ❖ Miasta województwa podkarpackiego - perspektywy rozwoju, Rzeszów 2016

opracowania Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie:

- ❖ Pomoc społeczna w województwie podkarpackim- diagnoza
- ❖ Ocena zasobów pomocy społecznej (najbardziej aktualna- z uwzględnieniem trendów rozwojowych na podstawie ocen z lat poprzednich)
- ❖ Problematyka uzależnienia od alkoholu wśród osób starszych, Rzeszów 2015/2016
- ❖ Analiza zadań z zakresu Wojewódzkiego Programu na Rzecz Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2008-2020

- ❖ Osoba niepełnosprawna aktywnym uczestnikiem życia społecznego i zawodowego, Rzeszów 2014

inne źródła:

- ❖ Bank Danych Lokalnych/ dane GUS
 - ❖ Baza danych organizacji pozarządowych dostępną w Internecie pod adresem <http://bazy.ngo.pl>
 - ❖ Dane z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
 - ❖ System monitorowania Strategii rozwoju województwa podkarpackiego i sytuacji społeczno-gospodarczej, dostępny pod adresem www.rot.podkarpackie.pl
 - ❖ System monitorowania rozwoju Strateg
 - ❖ Europejski Urząd Statystyczny - Eurostat
 - ❖ Gminne Programy Rewitalizacji/ Lokalne Programy Rewitalizacji
 - ❖ Strategie rozwoju gmin
 - ❖ Strategie rozwiązywania problemów społecznych opracowywane przez gminy
 - ❖ Gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych/ przeciwdziałania narkomanii
 - ❖ Gminne programy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego i sprawozdania z ich realizacji (najbardziej aktualne z określeniem trendów rozwojowych na podstawie programów z lat poprzednich)
 - ❖ Oceny zasobów pomocy społecznej przygotowywanych przez gminy
- b. analiza statystyczna** pozwala na oszacowanie zmian czasowych i wyliczenie tendencji dla zgromadzonych danych. W ramach tej metody powinna zostać przeprowadzona analiza historycznych i aktualnych danych statystycznych o sytuacji społecznej województwa podkarpackiego.
- c. metoda kartograficzna** będzie stosowana na dwóch poziomach. Z jednej strony posłuży jako metoda wizualizacji zjawisk w przestrzeni, a z drugiej będzie stosowana jako kartograficzna metoda badań stosowana do analiz przestrzennych.
- d. CAWI** - ankieta internetowa, przeprowadzana za pomocą sieci internetowej, wypełniana bezpośrednio przez respondenta. Badaniami powinni zostać objęci organizatorzy usług społecznych – kierownicy/dyrektorzy wszystkich ośrodków pomocy społecznej działających na terenie województwa podkarpackiego (próba pełna),
- e. CATI** - wywiad kwestionariuszowy telefoniczny wspomagany komputerowo, podczas którego ankieter przez telefon zadaje pytania ankietowanemu i wpisuje jego odpowiedzi do komputera. Badanie CATI powinno zostać przeprowadzane z przedstawicielami:

- ❖ władz samorządowych wszystkich jst z terenu województwa podkarpackiego (próba pełna),
 - ❖ realizatorów usług społecznych reprezentujących NGO i podmioty prywatne tj. podmioty ekonomii społecznej z obszaru województwa (dobór kwotowy, próba reprezentatywna),
- f. **FGI** - wywiad w odpowiednio dobranej grupie osób prowadzony przez moderatora. Zapis spotkania jest potem analizowany przez badaczy oraz stanowi pogłębienie tematu.
- Do wywiadów powinni zostać zaproszeni przedstawiciele sektora publicznego (w tym pracownicy socjalni), uczelni wyższych i organizacji pozarządowych. Należy przeprowadzić po 2 wywiady grupowe w każdym z podregionów woj. podkarpackiego, w tym:
- ❖ dla podregionu rzeszowskiego należy wziąć również pod uwagę przedstawicieli Samorządu Województwa Podkarpackiego (ROPS), Wydziału Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego.
- Listę osób zapraszanych do wywiadu Wykonawca ustali z Zamawiającym na etapie opracowywania raportu metodologicznego.
- g. **studium przypadku** - pozwala na dokładne i precyzyjne zilustrowanie działania interwencji w praktyce. W ramach tej metody powinny zostać przedstawione opisy najlepszych praktyk dotyczących działań podejmowanych przez jst oraz podmioty ekonomii społecznej w celu przeciwdziałania występowaniu negatywnych skutków problemów społecznych.
- Minimum 3 studia przypadku, tj.
- ❖ jedno na poziomie województwa (NTS 2),
 - ❖ jedno na poziomie gminnym (NTS 5),
 - ❖ jedno pośród podmiotów ekonomii społecznej.
- h. **panel ekspertów** w ramach prowadzonej dyskusji, wymiany opinii ma umożliwić wypracowanie wniosków i rekomendacji, które pozwolą na dostosowanie działań jednostek samorządu terytorialnego do zmieniającej się sytuacji społecznej w regionie. Listę ekspertów Wykonawca ustali z Zamawiającym na etapie opracowywania raportu metodologicznego.

6. Sposób prezentacji wyników badania

Efektem końcowym prac będzie sporządzenie raportu końcowego w języku polskim. Wykonawca dostarczy raport w wersji elektronicznej (zapis plików w formacie .doc lub .docx oraz PDF) oraz na nośniku papierowym.

Wykonawca raportu zobowiązuje się do przygotowania oraz skonsultowania z Zamawiającym wstępnego raportu metodologicznego, raportu metodologicznego, wstępnego raportu końcowego, raportu końcowego w terminie, miejscu i formie przewidzianych w harmonogramie SOPZ oraz uzgodnionych z Zamawiającym.

Dokumenty z realizacji badania powinny być wzbogacone o elementy graficzne w postaci tabel, wykresów, grafów, map itd. Dodatkowo na wszystkich materiałach

wytworzonych na potrzeby badania wymagane jest umieszczenie znaków graficznych zgodnie z zasadami promocji i oznakowania projektów (Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności).

Wstępny raport metodologiczny / raport metodologiczny

Raport powinien być opracowany w języku polskim i zawierać szczegółowy opis następujących elementów:

- Szczegółowa identyfikacja i opis obszaru badawczego
- Szczegółowa metodologia badania, w tym projekt narzędzi badawczych
- Opis zidentyfikowanych ryzyk mogących wystąpić w trakcie realizacji badania oraz propozycje minimalizujących je środków
- Plan organizacji pracy badawczej
- Określenie doboru próby i sposobów dotarcia do danych
- Proponowane wskaźniki
- Określenie źródeł danych

Wstępny raport końcowy

Wstępny raport z badania powinien być opracowany w języku polskim i posiadać następującą strukturę:

- ❖ Spis treści;
- ❖ Streszczenie raportu – (krótki opracowany w sposób syntetyczny materiał składający się z około 5 stron) (zarówno **w języku polskim i angielskim**);
- ❖ Wprowadzenie (opis głównych założeń badania);
- ❖ Opis zastosowanej metodologii oraz źródła informacji wykorzystywane w badaniu;
- ❖ Opis wyników badań (analiza i interpretacja);
- ❖ Wnioski i rekomendacje pogrupowane wg skali istotności lub tematycznie;
- ❖ Bibliografia (źródła informacji wykorzystywane w badaniu, itp.)
- ❖ Aneksy przedstawiające analizy i zestawienia danych, narzędzia badawcze.

Raport końcowy

Raport końcowy powinien zrealizować cel główny i cele szczegółowe badania. Raport musi być napisany w czytelnej i zrozumiałej formie, **a wnioski i rekomendacje** wynikające z badania powinny być **obiektywne, pragmatyczne, precyzyjne i możliwe do wdrożenia**. Raport końcowy powinien także podawać dokładne źródła informacji, w celu ich weryfikacji.

Wykonawca prześle Zamawiającemu również dane statystyczne zebrane/pozyskane podczas realizacji badania w formie tabelarycznej xls, wykresy w edytowalnej wersji wraz z danymi źródłowymi xls (możliwość wykorzystania i modyfikacji w przyszłości przez Zamawiającego), mapy, rysunki w formacie jpg.

Prezentacja multimedialna

Wykonawca zobowiązany jest do opracowania oraz przedstawienia prezentacji wstępnego raportu końcowego w terminie oraz miejscu uzgodnionym z Zamawiającym. Zawartość merytoryczna prezentacji powinna być każdorazowo konsultowana z Zamawiającym.

7. Harmonogram realizacji badania

Badanie będzie prowadzone w ciągu **22 tygodni (154 dni kalendarzowych)** od dnia podpisania umowy z Wykonawcą. Wykonawca zobowiązany jest do rzetelnej i terminowej realizacji badania.

Etap I

W terminie do **3 tygodni (21 dni kalendarzowych)** Wykonawca:

- ❖ dostarczy w formie elektronicznej **wstępny raport metodologiczny** w formie zapisu pliku doc. lub docx.;
- ❖ zaprezentuje wstępny raport metodologiczny w miejscu uzgodnionym z Zamawiającym (wstępny raport metodologiczny prezentuje kierownik zespołu):

Zamawiający w terminie do **4 tygodni (28 dni kalendarzowych)** ma prawo wnieść uwagi do wstępnego raportu metodologicznego, które Wykonawca ma obowiązek uwzględnić.

W terminie do **5 tygodni (35 dni kalendarzowych)** Wykonawca:

- ❖ Dostarczy w formie elektronicznej **raport metodologiczny** w formacie zapisu pliku doc. lub docx.;
- ❖ Dostarczy w formie papierowej raport metodologiczny w 2 egzemplarzach oraz nośniku CD-R/DVD-R.

Etap II

W terminie do **18 tygodni (126 dni kalendarzowych)** Wykonawca

- ❖ Dostarczy w formie elektronicznej **wstępny raport końcowy** w formacie zapisu pliku doc. lub docx.;
- ❖ Zaprezentuje wstępny raport końcowy w terminie oraz miejscu uzgodnionym z Zamawiającym (wstępny raport końcowy prezentuje kierownik zespołu):

Zamawiający w terminie do **20 tygodni (140 dni kalendarzowych)** ma prawo wnieść uwagi do wstępnego raportu końcowego, które Wykonawca jest zobowiązany uwzględnić w raporcie końcowym.

Etap III

W terminie do **22 tygodni (154 dni kalendarzowych)** Wykonawca:

- ❖ Dostarczy w formie elektronicznej **raport końcowy** w formacie zapisu pliku doc. lub docx.;
- ❖ Dostarczy w formie papierowej **raport końcowy** w 2 egzemplarzach oraz nośniku CD-R/DVD-R.